

Нове
видання

Закарпатська письменниця презентувала новий роман у двох томах

▶ СТОР. 4

Ситуація

Скоро сіяти, а ще не зібрали

▶ СТОР. 6

Енергобезпека

Громади отримали перший мільйон LED-ламп

▶ СТОР. 7

У НОМЕР:

«Великий наступ» рф обернувся рекордною кількістю втрат

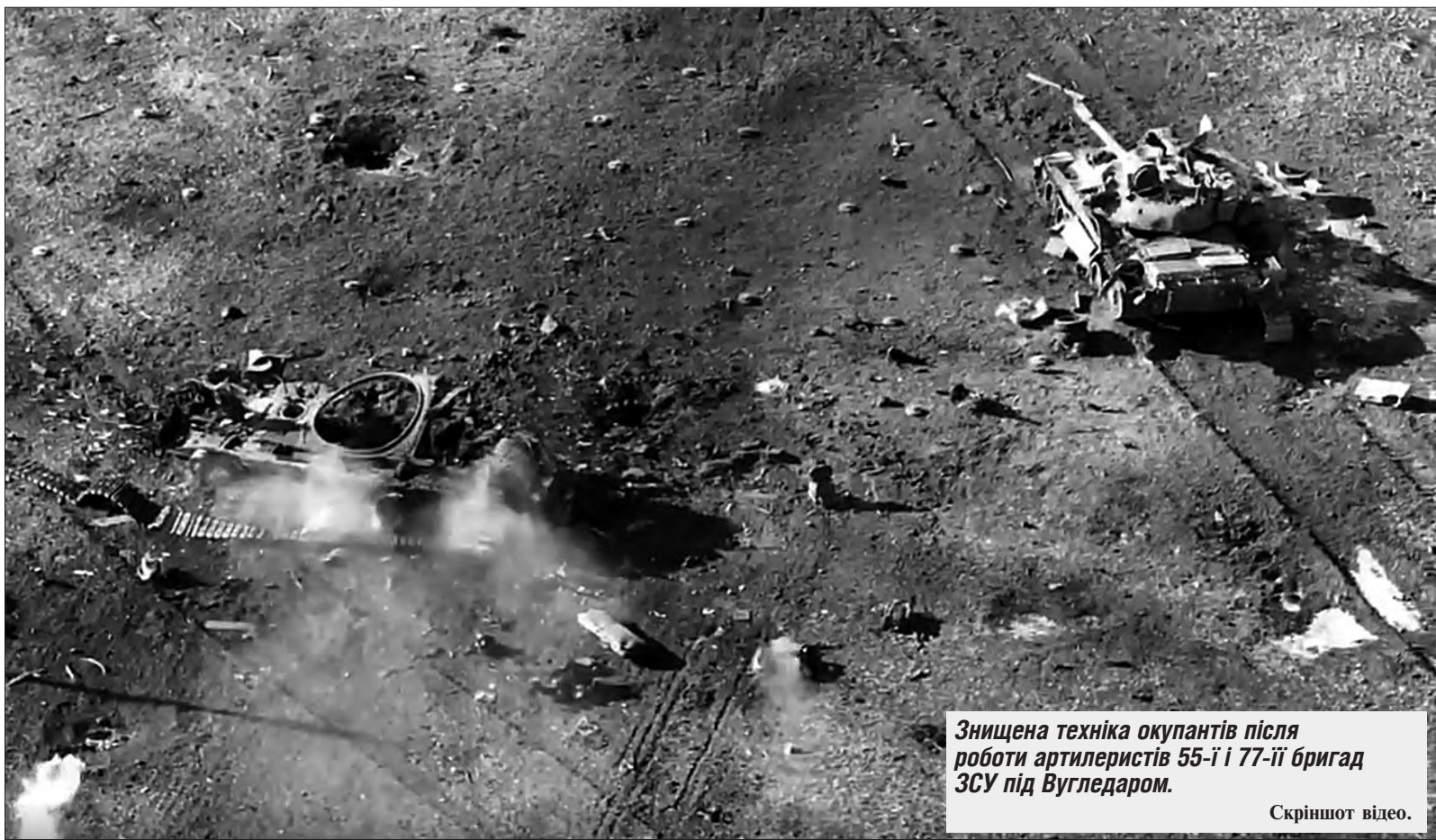
Реформа системи оплати праці держслужбовців є складовою нашої євроінтеграції

У Комітеті з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за участю Першого заступника Голови Верховної Ради Олександра Корнієнка відбувся круглий стіл «Реформа системи оплати праці державних службовців як складова європейської інтеграції України». Захід проводили у партнерстві з Комітетом з питань бюджету, Національним агентством з питань державної служби, за сприяння та підтримки проекту ЄС «Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні» (EU 4 PAR).

Під час круглого столу обговорили урядовий законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо впровадження єдиних підходів в оплаті праці державних службовців на основі класифікації посад» (№ 8222), поданого до парламенту в листопаді минулого року. ▶ СТОР. 2

Серед основних тем «Рамштайну» — захист неба і «танкова коаліція»

Сьогодні відбудеться зустріч Контактної групи з питань оборони України у форматі «Рамштайн». Міністр оборони України Олексій Резніков, який учора відбув на переговори, повідомив, що йтиметься передусім про захист українського неба, розбудову «танкової коаліції» та формування запасу боєприпасів. «Маю честь вдев'яте очолювати об'єднану команду з представників Міноборони, розвідки, Генерального штабу та наших дипломатів, яка інтенсивно працюватиме з партнерами найближчі дні. Темп надзвичайно високий», — повідомив О. Резніков. Він також зазначив, що напередодні мав низку розмов з партнерами, зокрема з американським колегою Ллойдом Остіном, і їхня підтримка додає оптимізму.

Знищена техніка окупантів після роботи артилеристів 55-ї і 77-ї бригад ЗСУ під Вугледаром.

Скріншот відео.

Українські захисники впродовж тижня, за офіційними даними, ліквідували 6 490 російських окупантів, що є рекордом. «За минулий тиждень ліквідовано 6 490 рашистів. Це рекордний результат за весь час. Це більше, ніж за весь квітень (5 800), червень (5 050) чи липень». Вражаючі також і втрати росії у техніці впродовж тижня (у дужках — у середньому за весь час): танки — 52 (64); бойові бронемашини — 77 (127); артсистеми — 59 (45); РСЗВ — 4 (9); засоби ППО — 7 (5); літаки — 2 (6); вертольоти — 2 (6); БПЛА — 49 (39); крилаті ракети — 61 (17); автотехніка та автоцистерни — 46 (101); спецтехніка — 14 (4).

▶ СТОР. 3

ПОДІЇ

Вісім громад виграли в конкурсі «Сади для Перемоги»

Організатори грантового конкурсу для громад «Сади для Перемоги» спільно з благодійним фондом «МХП-Громаді» обрали вісьмох переможців, які отримають фінансування у розмірі до 250 тис. грн для реалізації ідей із підтримки локальної продовольчої безпеки чи розвитку сільського господарства.

Про це повідомляє прес-служба агроіндустріального холдингу МХП.

Переможцями стали: Білозирська ТГ Черкаської області, Бобрицька ТГ Черкаської області, Краснопільська ТГ Вінницької області, Миронівська ТГ Київської області, Новопокровська ТГ Дніпропетровської області, Пирятинська ТГ Полтавської області, Чернівецька ТГ Вінницької області, Чигиринська ТГ Черкаської області.

Конкурс стартував у вересні. Його організували ініціатива «Сади Перемоги» від проекту SURGe, що фінансується урядом Канади, та БФ «МХП-Громаді» у партнерстві з Міністерством аграрної політики та продовольства України. До участі в конкурсі подали заявки майже 80 громад, які мають ідеї з покращення своєї ситуації з продзабезпеченням.

Місцеві бюджети отримали значно більше надходжень

Понад 437 млн грн плати за землю надійшло до місцевих бюджетів Дніпропетровщини упродовж січня цього року, інформує наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Як розповіла в. о. начальника Головного управління ДПС в області Марина Твердохлеб, це майже на 77 млн, або на 21 відсоток, більше, ніж у січні минулого року.

«Також у січні платники акцизного податку регіону за вироблені товари спрямували до держбюджету майже 12 млн грн. Порівняно із січнем минулого року надходження збільшилися на понад 5,5 млн, або на 86 відсотків», — додала податківець.

Підпишіться на наші Facebook: <https://www.facebook.com/GolosUkraine>
Telegram-канал: <https://t.me/GolosUkraine>
Twitter: https://twitter.com/Golos_Ukraine
аби отримувати інформацію про події в Україні та світі виключно з достовірних джерел.

КОРОТКО

■ У цьому році в Миколаєві продовжать відновлювати пошкоджені об'єкти. У першу чергу — житлові будинки, які потребують капітального ремонту, а будівлі або їхні частини, що не підлягають відновленню, розберуть. Загалом внаслідок обстрілів у місті постраждали 933 багатоповерхові будинки, інформує наш власкор Олена ІВАШКО.

■ На Сумщині 21 поліцейському територіальних громад вручили ключі від службових автомобілів. 19 машин придбано завдяки державі та зарубіжним партнерам, ще дві купили за свої кошти Верхньосироватська та Юнаківська ОТГ. Правоохоронці одразу після церемонії вирушили на позашляховиках до місць несення служби, передає наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

Реформа системи оплати праці держслужбовців є складовою нашої євроінтеграції

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Корнієнко (*на знімку*), назвавши реформу оплати праці в цілому важливою, зауважив, що багато чого також залежатиме від швидкості імплементації цих змін. «Думаю, що Верховна Рада цього скликання має обов'язок, як мінімум у першому читанні проголосувати цей законопроект», — сказав він, додавши, що документ найпевніше викликати дискусію, а тому це обговорення є дуже важливим, особливо в частині реалізації.

Зрештою, переконаний О. Корнієнко, законодавець може прописати в кінцевому тексті законопроекту, як саме він бачить його імплементацію. «Це той випадок, коли сам закон невеликий, але його реалізація може зайняти роки», — додав він, зазначивши, що без чіткого розуміння, як норми проекту втілюватимуться в життя, депутатам важко буде підтримати документ у сесійній залі. «Тому в наших силах це все напрацювати. Бо в цих важких умовах ми маємо підтримати державну службу і

працювати на те, щоб службовці були захищені. Тому з важкими думками про сьогоднішній день, давайте працювати над кращим майбутнім у цій сфері», — констатував він.

Як відзначила голова Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк, повномасштабна війна з росією не означає, що ми повинні відкладати глибинні реформи до кращих часів. Навпаки, поки наші Збройні Сили боронять

Україну від ворога, на всіх інших «фронтах» ми маємо ухвалювати рішення, які матимуть вплив на наш євроінтеграційний вектор, на його пришвидшення, а також впливатимуть на всі процеси, пов'язані з відновленням країни, зростанням економіки. «Реформа державних інституцій повинна продовжуватись і це стосується реформування державної служби також», — зауважила вона, додавши, що реформа оплати праці та взагалі державної служби стоїть майже остаточною в переліку наших

євроінтеграційних зобов'язань, але вона точно не остання серед усіх реформ, які мають велике значення для України.

«Звичайно, сьогодні на перший план виходять питання безпеки, оборони, відбудови, але ми не повинні забувати, що роль держави та державних службовців саме в цих умовах підвищується безпрецедентно», — наголосила О. Шуляк. Торкнувшись безпосередньо реформи держслужби, голова комітету виокремила її три основні напрями: цифровізація, доброземність та мотивація. Якщо з першими двома напрямами все більш-менш зрозуміло і позитивні процеси вже йдуть, зауважила вона, то нині акцент потрібно робити саме на мотивації, щоб залучати на державну службу професійні кадри і втримувати їх. І заробітна плата відіграє тут значну роль.

Водночас депутат торкнулась і проблем, які наявні в системі оплати праці держслужбовців. Це непрозорість та складність структури заробітної плати, несправедливість, бо в різних держорганах за подібну роботу може бути

різний рівень оплати праці. А також наявність корупційних ризиків при встановленні різних надбавок, премій того чи іншого службовця. «Як бачимо, у системі оплати праці держслужбовців на сьогодні є дуже великі дисбаланси, як вертикальні, так і горизонтальні. В результаті маємо дві великі проблеми: невдоволення та обурення суспільства, невдоволення та демотивація самих держслужбовців, відтік кадрів. Усе це виливається в одну величезну проблему — низька якість державного менеджменту, державного сервісу і здатності взагалі держави вирішувати ті завдання, які перед нею постають», — констатувала Олена Шуляк.

Запропонований у законопроекті підхід до формування зарплат забезпечить не лише прозорість та збалансованість, а й наближення до європейських стандартів врядування.

У свою чергу голова Комітету з питань бюджету Роксолана Підласа назвала нинішню ситуацію з видатками держбюджету дуже складною. «Все, що ми заробляємо як держава, ми спрямовуємо на

потреби безпеки та оборони. Решта — у тому числі й оплата праці держслужбовців, потрапляє в площину дефіциту бюджету. Тож ми повинні бути дуже обережні та ощадливі в цих видатках. Бо, по-перше, наші партнери, які фінансують дефіцит бюджету, повинні розуміти на що ми витрачаємо ці кошти, тобто, на реальні обґрунтовані потреби. Але водночас люди, які працюють на державу, мають розуміти, що цей обмежений ресурс ми розподіляємо справедливо. Їх мотивація чи демотивація від несправедливого розподілу коштів на оплату праці впливає і на якість їхньої роботи. Тому в цьому сенсі цей законопроект додає справедливості та визначеності в системі оплати праці», — сказала вона.

Голова бюджетного комітету висловила також переконання, що ухвалення законопроекту потрібно в найкоротші терміни (а в першому читанні в найближчі місяці), щоб підходити, закладені в ньому, можна було враховувати під час планування потреб на оплату праці в бюджеті на 2024 рік.

Олена ГОРБУНОВА.

ОФІЦІЙНО

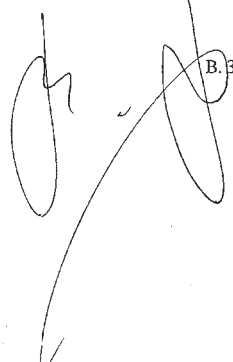
ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України
"Про продовження строку дії воєнного стану в Україні"

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану" Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Указ Президента України від 6 лютого 2023 року № 58/2023 "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні".
2. Цей Закон негайно оголошується через засоби масової інформації та набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
м. Київ
7 лютого 2023 року
№ 2915-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

УКАЗ Президента України

Про продовження строку дії воєнного стану в Україні

У зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану" постановляю:

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами, внесеними Указом від 14 березня 2022 року № 133/2022, затвердженим Законом України від 15 березня 2022 року № 2119-IX, Указом від 18 квітня 2022 року № 259/2022, затвердженим Законом України від 21 квітня 2022 року № 2212-IX, Указом від 17 травня 2022 року № 341/2022, затвердженим Законом України від 22 травня 2022 року № 2263-IX, Указом від 12 серпня 2022 року № 573/2022, затвердженим Законом України від 15 серпня 2022 року № 2500-IX, та Указом від 7 листопада 2022 року № 757/2022, затвердженим Законом України від 16 листопада 2022 року № 2738-IX), продовжити строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 19 лютого 2023 року строком на 90 діб.

2. Міністерству закордонних справ України забезпечити інформування в установленому порядку Генерального секретаря ООН та офіційних осіб іноземних держав про продовження строку дії воєнного стану в Україні, про обмеження прав і свобод людини і громадянина, що є відхиленням від зобов'язань за Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, та про межі цих відхилень і причини прийняття такого рішення.

3. Цей Указ набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні".

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
6 лютого 2023 року
№ 58/2023

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України
"Про продовження строку проведення загальної мобілізації"

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Указ Президента України від 6 лютого 2023 року № 59/2023 "Про продовження строку проведення загальної мобілізації".

2. Цей Закон негайно оголошується через засоби масової інформації та набирає чинності з 19 лютого 2023 року.

Президент України
м. Київ
7 лютого 2023 року
№ 2916-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

УКАЗ Президента України

Про продовження строку проведення загальної мобілізації

У зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України та з метою забезпечення оборони держави, підтримання боєздатності Збройних Сил України та інших військових формувань, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пунктів 1, 17, 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" постановляю:

1. На часткову зміну статті 3 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 65/2022 "Про загальну мобілізацію", затвердженого Законом України від 3 березня 2022 року № 2105-IX (зі змінами, внесеними Указом від 17 травня 2022 року № 342/2022, затвердженим Законом України від 22 травня 2022 року № 2264-IX, Указом від 12 серпня 2022 року № 574/2022, затвердженим Законом України від 15 серпня 2022 року № 2501-IX, та Указом від 7 листопада 2022 року № 758/2022, затвердженим Законом України від 16 листопада 2022 року № 2739-IX), продовжити з 19 лютого 2023 року строк проведення загальної мобілізації на 90 діб.

2. Цей Указ набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку проведення загальної мобілізації".

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
6 лютого 2023 року
№ 59/2023

Допуск російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань стане неприхованою підтримкою війни

Можливий допуск російських та білоруських спортсменів до Олімпійських ігор-2024 у Парижі є аморальним та суперечить олімпійським і загальнолюдським цінностям! Про це написала на своїй сторінці у Фейсбуці заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк (на знімку).

Сотні спортивних об'єктів, на яких українські спортсмени мали б мирно готуватися до відбору та участі в Олімпійських іграх, були цинічно та свідомо розбомблені російськими військами. Сотні дорослих українських спортсменів і тренерів та юних олімпійців вбиті внаслідок російського вторгнення і вже ніколи не зможуть узяти участь у спортивних змаганнях та

в розвитку олімпійського руху, наголосила заступниця глави парламенту.

«Багато наших спортсменів з гідністю та сміливістю стали на захист рідної землі від росій-

ських окупантів і пожурили своїм життям заради свободи і миру на українській землі, миру в усій Європі.

Верховна Рада України вважає, що допуск

російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань у час, коли триває війна росії, спрямована на знищення українського народу та Української держави, стане неприхованою підтримкою цієї війни та спробою умиротворення агресора. Це наруга над пам'яттю тисяч загиблих українських громадян, які стали жертвами російської агресії, геноциду та повномасштабного вторгнення», — наголосила заступниця Голови Верховної Ради.

Ця позиція, нагадала вона, була чітко викладена у прийнятій Постанові № 8398 «Про звернення Верховної Ради України до парламентів країн світу, Міжнародного олімпійського комітету, національних

олімпійських комітетів та міжнародних спортивних федерацій».

«Верховна Рада України закликає Міжнародний олімпійський комітет, національні олімпійські комітети країн світу та міжнародні спортивні федерації заборонити участь російських та білоруських спортсменів у міжнародних спортивних змаганнях, у тому числі Олімпійських іграх, до завершення збройної агресії росії проти України. Включно з усиведенням військ з усієї території України та вирішенням питання компенсації РФ заповідняних України збитків», — зазначила Олена Кондратюк.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

ВІТАЄМО!

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України, а також працівники секретаріату комітету щиро сердно вітають з днем народження голову підкомітету з питань забезпечення діяльності народних депутатів України

Синюку Олега Михайловича та зичать йому міцного здоров'я, щастя, любові та відданості рідних і друзів, наснаги в роботі, поваги колег та успіхів на шляху досягнення обраної мети.

У НОМЕР

Збільшення мінімальної тоннажності суден дасть змогу пришвидшити роботу зернового коридору

Україна вводить нові правила для морського експорту зерна. Мінімальна тоннажність суден буде підвищена, і тепер везти зерно зможуть кораблі, що здатні брати на борт не менш як 25 тисяч тонн продукції.

Як зазначив народний депутат, член парламентського Комітету з питань аграрної та земельної політики Дмитро Солончук, суден для перевезення української агропродукції вистачає.

«Кораблі, що вантажисилися тиждень тому, мають вантажопідйомність 10—12 тисяч тонн. Однак росія вдається до різноманітних способів блокування або сповільнення роботи зернового коридору, зменшує проходження необхідної кількості суден за добу. Відповідно ми хочемо збільшити тоннажність, щоб мінімальна вантажопідйомність судна, яке заходить у наші порти, була на рівні 25 тисяч тонн», — пояснив парламентарій.

За його словами, такий підхід дасть можливість вийти на рівень експорту агропродукції, який був у вересні-жовтні минулого року. Крім того, це сприятиме зменшенню черги суден та пришвидшить проходження ними інспекцій, **повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради України.**

«Великий наступ» РФ обернувся рекордною кількістю втрат

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Найбільших втрат, зокрема у бронетехніці, ворог зазнав на Вугледарському напрямку. Тут, за інформацією речника об'єднаного прес-центру Сил оборони Таврійського напрямку полковника Олексія Дмитрашківського, лише за минулий тиждень Сили оборони знищили 130 одиниць техніки РФ.

«За два тижні так званого «великого наступу» російська армія втратила на Вугледарському напрямку досить велику кількість техніки, — сказав він. — Лише за минулий тиждень було знищено 130 одиниць, з них 36 — танки. Це батальйон».

Олексій Дмитрашківський також відзначив роботу підрозділів ракетних військ і артилерії, які щодня завдають потужних ударів по позиціях окупантів. Він також зауважив, що 155-та бригада морської піхоти тихоокеанського флоту РФ була знищена майже повністю. Її залишки підняли бунт, зокрема через позастатутні відносини та грошові побори.

За словами речника об'єднаного прес-центру Сил оборони Таврійського напрямку, під Вугледаром ворог застосовує «тактику Жукова» — наступ хвильями, коли за підтримки бронетехніки висувається взвод до 30 осіб, які йдуть у лобову по відкритій місцевості і, відповідно, гинуть.

Крім того, чимало окупантів здалися в полон: зокрема вагнерівці та морпехи 40-ї та 155-ї бригад.

Владислав ЛЕОШКО.

Генерала Ватутіна, похованого у вівтарі колишньої Олександрівської церкви, ексгумують

Київська міська влада звернулася до Міністерства культури з поданням щодо ексгумації радянського генерала Ватутіна і його перепоховання на Лук'янівському військовому кладовищі, поруч з могилами загиблих під час Другої світової війни. За словами депутата Київської міської ради Володимир Проконіва, після відповідних рішень Мінкульту та Кабміну перепоховання протягом одного дня може провести місцева влада. 9 лютого, після багатьох спроб активістів знести пам'ятник «видатного сталінського полководця», який опосередковано прославляє й ініціатора Голодомору-геноциду 1932—1933 років та Великого терору 1937—1938 років садиста Сталіна, монумент у центрі Києва нарешті демонтували і під об'єктивами десятків фотокорів вивезли вантажівкою.

Так через десятиліття карма наздогнала воєначальника, на совісті якого сотні тисяч загиблих «чорносвітників». Про «чорнопіджачників», «чорнопіхотинців», «чорнобушатників», як явище під час визволення окупованих німецькими загарбниками територій СРСР, в радянський час було заборонено писати і говорити. А вже жакхлива правда про те, як сталінські генерали кидали в бій, на вірну смерть, нашвидкуруч мобілізованих, ненавчених, неспоряджених і 16-річних і 65-річних чоловіків, розвінчувала міфи про Велику Вітчизняну.

Під час форсування Дніпра восени 1943 року, участь у якому брав Перший Український фронт, очолюваний Ватутіним, до бойових дій масово залучали «чорну піхоту» з українських сіл і міст. Під час невдало спланованої Ватутіним і Жуковим Букринської операції армія зазнала величезних втрат. Упродовж півтора місячної битви за Київ, за даними українських істориків Володимира Кучера та Петра Чернеги, на Першому Українському фронті загинули майже 647 тисяч бійців. Інші дослідники називають меншу цифру — 400 тисяч. Інколи звучать і більші цифри — 1 мільйон та навіть 1,5 мільйона полеглих. Дніпро за десятиліття змінив русло, і встановити кількість загиблих під час його форсування вже неможливо. Історик Тарас Нагайко зазначає: «Одна з жінок згадувала, що навесні 1944 року, коли скресла крига, то поспливало дуже багато трупів молодих хлопців у вишитих сорочках. Вона вважає, що це були мобілізовані з Полтавщини. Вона їх ідентифікувала за вишивками. Разом з учнями й із дорослим населенням ходили та складали трупи, присипали їх землею».

Букринська операція, у плануванні якої брав участь Вату-

тін, не лише одна з найкривавіших битв у Другій світовій війні, а й один із найбільших військових злочинів.

29 лютого 1944 року під час об'їзду військ уродженець села Чепухіного (нині Ватутіне Білгородської області РФ) біля сіл Мілятин і Сіянци Рівненської області потрапив у засідку вояків УПА й отримав поранення. Упродовж півтора місяця він перебував у київському госпіталі, де й помер 15 квітня. На початку своєї кар'єри член РКП(б) з 1921 року брав участь у бойових діях проти повстанської армії Нестора Махна й підрозділів УНР.

Як зазначає дослідник Сергій Скељчик, похорон генерала у 1944 році, можливо, був найбільшим у військовий час у СРСР. Прощання тривало три дні. Поховання воєначальника в Маріїнському парку, поблизу будівлі Верховної Ради УРСР та спорудження у 1948-му, до 30-річчя Української Радянської Соціалістичної Республіки, помпезного надмогильного пам'ятника заклало передумови культу «геройчного генерала» ще тоді. Особливого змісту цей культ набав у 60-х паралельно з міфом про «Велику Перемогу». Офіційна радянська пропаганда зображала Ватутіна «видатним полководцем», у 1965 році йому посмертно присвоїли звання Героя Радянського Союзу. В Україні та СРСР створюють музеї Ватутіна, його іменем називають населені пункти (місто Ватутіне на Черкащині) та вулиці. До пам'ятника у Києві приходять офіційні делегації і радянська молодь.

Пропагандистський дим приховує той факт, що Ватутіна поховали у вівтарі величозного храму, зруйнованого більшовиками у 1930-х роках. «До 1917-го в парку і біля Олександрівської церкви ховали померлих було заборонено, — зазначає історик Олександр Куче-

рук. — У час Української революції 1917—1921 років в палатовому парку на початку листопада 1917-го з'явилася перша могила, згодом там поховано було кілька тисяч осіб, найбільше в час більшовицького терору січня-лютого 1918 року». Тоді під час терору, влаштованого командиром Червоної армії РСФСР Муравйовим, який видав наказ «про безпощадне знищення всіх офіцерів, гайдамаків, монархістів і всіх ворогів революції» (російської), відбулися масові розстріли.

«Червоный Хрест зафіксував понад 5 тисяч вбитих, значна частина з яких похована у парку. Серед розстріляних троє членів тогочасного парламенту Української Центральної Ради. Місце основної спільної могили можна досить точно локалізувати. Поруч з Олександрівською церквою було поховано малолітнього гетьманича Павла Скоропадського. Локація втрачена, — додає Олександр Кучерук. Є в парку і масові поховання жертв більшовицького наступу 1919 року, і більшовицьких вояків, що брали участь у придушенні антибільшовицького повстання отамана Зеленого, спецгрупи, що прибула з росії для вивезення з України продовольства і була знищена у вересні 1921 року повстанцями неподалік Фастова. Ховали тут і компартійних діячів.

«1934 року з поверненням столиці з Харкова до Києва і

розташуванням у колишньому царському палаці тогочасного республіканського парламенту ВУЦВК у парку демонтовано Олександрівську церкву, одночасно ліквідовано більшість могил, покладено бруківку і асфальт. Залишено лише дві спільні могили та могилу А. Іванова (одного з учасників антидержавного січневого заколоту). Під час Другої світової війни надгробки на тих могилах було демонтовано, а після війни встановлено, два з яких не збігаються з місцями поховань», — наголошує історик. За його словами, в період Української революції 1917—1921 років та подальші роки на території парку, переважно в північно-західній його частині (в бік будинку Верховної Ради та Маріїнського палацу) було поховано від 2 до 3 тисяч осіб у спільних та особистих могилах.

«Доцільно було б з використанням сучасних методів геолокації та на підставі документальних свідчень, збережених фотографій уточнити місця могил і по тому ухвалити рішення про меморіалізацію некрополя або перенесення могил у відповідніше місце», — каже Олександр Кучерук.

Світлана ЧОРНА.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Юрта незламності, яка розпочала роботу в одеському парку ім. Шевченка, стала п'ятою за рахунком, відкритою казахською діаспорою в Україні. Марат Дарменов збирав усі п'ять Юрт незламності. Першу з них відкрили в Бучі, потім — у Києві, Харкові, Львові і, нарешті, в Одесі. Варто додати, що доставка юрт в Україну також перетворилася на пригодницьку операцію. Фура з юртами не могла їхати через територію росії, тому шлях з Алмати через Каспійське море, Азербайджан, Грузію, Туреччину, Болгарію та Румунію тривав майже місяць, *інформує наш власкор В'ячеслав Воронков*

▶ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ:

Підтримають військових і підприємців

Депутати Хмельницької міськради внесли зміни до бюджету громади на нинішній рік, виділивши кошти для військових частин, які базуються на території громади, а також для Національної гвардії, прикордонної академії, силових структур. На придбання дронів, квадрокоптерів, ремонт військової техніки, покращення матеріально-технічної бази спрямували 31 мільйон гривень.

А ще ухвалили низку програм, пов'язаних із підтримкою військових частин, — це програми шефської допомоги, національно-патріотичного виховання, з

антитерористичної діяльності та з громадської безпеки. На їх виконання протягом року буде використано майже 170 мільйонів гривень.

Внесено зміни до бюджету, які передбачають три мільйони гривень на підтримку місцевого бізнесу. Ці кошти виділятимуться під усі чинні програми для підприємництва, зокрема і на придбання генераторів та «Старлінків» у закладах харчування, побутового обслуговування, де за потреби зможуть організувати пункти обігріву.

Ірина КОЗАК.

▶ КРОПИВНИЦЬКИЙ:

Ремісники та волонтери — для фронту і для земляків

Ярмарок-дегустація крафтових виробів від місцевих виробників «KROPKRAFT» відбувся в Кропивницькому.

Захід традиційно тривав на подвір'ї кнайпи «Бамбетель». Як зауважив співорганізатор заходу господар кнайпи Дмитро Смелняк, захід покликаний сприяти розвитку крафтового виробництва на Кіровоградщині. А віднині він став ще й майданчиком для представлення волонтерської продукції та збору коштів для ЗСУ.

На ярмарку місцеві виробники представили вироблену власноруч продукцію — сири, ковбасні та м'ясні вироби, продукти бджільництва, випічку, наливки та настоянки, гончарні вироби, одяг, прикраси й патріотичні вироби ручної роботи. Здобрювали ярмаркуванню живою музикою, багаттям та щедрими дегустаціями.

До заходу долучилися виробники з Добровеличківської, Знам'янської, Кропивницької, Олександрівської, При-

ютівської та інших громад області. Уперше за сприяння обласної організації Всеукраїнського громадського об'єднання «Асоціація сприяння самоорганізації населення» в ярмарку взяли участь волонтерські центри з Дмитрівки, Знам'янки, Кропивницького та Олександрівки, які з початком повномасштабного вторгнення заснували власні виробництва. Патріоти провели збір коштів на потреби ЗСУ.

Петро МЕЛЬНИК.

▶ ЧЕРКАСИ:

Вшанували пам'ять автора «Маминої вишні»

До 85-річчя від дня народження народного артиста України, відомого композитора, диригента, художнього керівника легендарного Черкаського заслуженого українського народного хору Анатолія Пашкевича в обласній філармонії відкрили пам'ятну дошку.

Почесну місію зняти біле покривало з меморіальної дошки, яку встановили на кабінеті, де творив митець, надали доньці композитора, солістки

Черкаського хору Оксані Пашкевич.

У колишньому робочому кабінеті досі зберігаються особисті речі Анатолія Пашкевича, книжки та ноті написаних ним пісень.

Саме Шевченківський край і робота в Черкаському народному хорі стали зоряним часом для обдарованого композитора й диригента. Тут він створив унікальну пісню-реквієм «Степом, степом...»,

неповторні «Синові», «Мамину вишню» та багато інших пісень, які стали народними.

Вшановуючи пам'ять Маєстро, артисти Черкаського народного хору виконали низку пісень Анатолія Пашкевича на слова Тараса Шевченка, Василя Симоненка, Дмитра Луценка, Миколи Негоди.

Лідія ЛІСОВА.

Фото Черкаської обласної філармонії.

▶ УЖГОРОД:

Закарпатська письменниця презентувала новий роман у двох томах

Презентація книжок Наталії Дурунди «За брамою пекла» і «Під клеймом OST» викликала жвавий інтерес читачів. Тож на цю творчу зустріч у велику залу Закарпатської обласної бібліотеки імені Федора Потушняка завітала велика кількість шанувальників. Презентація розпочалася з демонстрації короткого відео.

Далі письменниця (на знімку) розповіла: «У центрі сюжету — історія двох дівчат, Ольги та Ярини, яких насправді об'єднували не лише дружні, а й кровні узи. На долю героїнь випали жахи Другої світової війни, примусова робота в Німеччині, де вони вважалися людьми другого гатунку. Після перемоги Ольга з Яриною мріяли повернутися на Батьківщину, але для безжалюсної радянської влади вони — зрадниці, на яких по ін-

шу сторону кордону не чекає нічого хорошого».

Ті, хто вже знайомий з творами, стверджують, що авторці вдалося змалювати правдивий та жорсткий зріз епохи. Іноді просто не віриться, що одна людина здатна витримати стільки страждань, скільки випадає їй на долю головних героїнь, особливо Ольги.

За словами письменниці, книжки дві, але це фактично один роман. Та ще й скорочений на 200 сторінок. А розділений на два томи, оскільки видавництво «Ліра-К» вважало, що нині мало хто міг би купити роман на понад 900 сторінок.

Як наголосив голова закарпатського письменницького осередку Василь Кузан, читачі, котрі встигли прочитати обидві книжки, кажуть, що тексти Наталії дуже динаміч-

ні, сюжет напружений і написаний доступною мовою. Це не дозволяє відірватися від читання аж доки не перегорнеш останню сторінку.

На презентації виступили письменники Василь Кузан, Василь Густі, Сергій Федака, Олена Пекар і читачка Богдана Довбуш. А модерувала захід бібліотекарка Євгенія Напада.

Доречно додати, що роман «За брамою пекла» — фіналіст міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» за 2021 рік і нагороджений дипломом «Спеціальна відзнака від Київського національного університету імені Тараса Шевченка за кращий історико-патріотичний твір».

Тож, у добру путь — до читача!

Василь НИТКА.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Здали понад сто літрів крові

Вінниця. «Стань героєм у тилу» — під таким девізом відбувалася чергова акція добровільної здачі крові донорами Нацполіції у Вінницькій області.

Цього разу в ній узяли участь понад двадцять офіцерів. Кожен здав по 480 мілілітрів цінної рідини.

За інформацією сайту обласної поліції, з часу повномасштабного вторгнення російських окупантів поліцейські поповнили банк крові на понад 110 літрів.

«Кров — це найцінніше, чим може поділитися одна людина з іншою, — йдеться в повідомленні про акцію на сайті обласної поліції. — Стати донором може кожен охочий, адже це конкретна допомога тим пораненим, які втратили її на полі бою у війні з російськими окупантами».

Віктор СКРИПНИК.

Підраховали екологічні збитки

Миколаїв. Минулого року внаслідок ракетних ударів руйнації зазнали корпуси Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Фахівці Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу встановили, що будівельними відхо-

дами, які утворилися внаслідок руйнації, засмічено земельну ділянку площею 35430 квадратних метрів.

Розрахований розмір шкоди, зумовленої засміченням земельних ресурсів, становить 1 455,4 мільйона гривень.

Олена ІВАШКО.

ЦИФРА

1,1 тис. тонн

живої риби експортувала Україна у 2022 році. Це на 90,3% більше, ніж за 2021-й. У грошовому еквіваленті експорт зріс на 57,7% проти попереднього року — до 1,3 млн дол., свідчать дані Державної митної служби. Левову частку нашої живої риби купувала Молдова (94,8%). На порядок менше — Ізраїль (3,1%) та Польща (1,3%).

Вл. інф.

Відправили «пташок» на передову

Житомир. Представники Житомирської міськради передали бійцям 95-ї окремої десантно-штурмової бригади такі необхідні в умовах війни квадрокоптери та техніку.

На передову поїдуть п'ять дронів DJI Matrice M300 RTK, два безпілотники Mavic з камерами нічного бачення, пульти управління, зарядні станції та ноутбуки. Кошти на їх придбання виділили зі скарбниці громади.

«Нехай «пташки» допомагають наблизити Перемогу!» — побажав від імені всіх житомирчан міський голова Сергій Сухомлин.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Зігрітися біля печі можна не тільки в селі

Полтава. У найбільших Пунктах незламності Кременчука встановлюють потужні печі-булери. Ними облаштовують насамперед ті осередки тепла й затишку, які розташовані у великих за площею приміщеннях. Адаже для того, щоб підтримувати там належну температуру за відсутності централізованого теплопостачання, традиційних автономних обігрівачів може виявитися недостатньо.

Це особливо важливо саме сьогодні, коли мережа Пунктів незламності в індустріальній столиці Полтавщини розширюється. Тут, за словами міського голови Кременчука Віталія Малецького, додатково розгортають іще 12 таких прихистків.

Василь НЕІЖМАК.

В Україні уже намолочено понад 53,7 млн тонн зернових. У ці лютневі дні валовий збір зростає завдяки кукурудзі, якої за тиждень у загальному заліку додалося 450 тисяч тонн. Усього в масштабах країни качанистої зібрали майже 26,4 млн тонн, середня урожайність, за інформацією Мінагрополітики, зросла до 67 ц/га. Ще ледь не на трьохсот тисячах гектарів «королева ланів» продовжує зимувати в полі, зокрема, на Дніпропетровщині, Чернігівщині, Київщині, Полтавщині, Харківщині, Черкащині, Сумщині

Скоро сіяти, а ще не зібрали

СИТУАЦІЯ

У Шосткинській громаді на Сумщині практично припинили зернозбиральну кампанію. Про складності та проблеми, які підготували аграріїв до такого рішення, говорили, зокрема, на апаратній нараді у міськраді. Найцікавіше — відбувалась вона не влітку чи восени, коли починають або вже закінчують жнивувати, а наприкінці січня. Але це вже не є сенсацією, бо загальновідомо: на ланах ще чимало кукурудзи, і там продовжують працювати комбайни.

Урожаю потрібна електроенергія

Як поінформувала під час наради очільниця відділу агропромислового розвитку Шосткинської громади Марина Геремес, місцеві механізатори не виводять техніку в поле, бо зерно у качанах вогке, а просушити його ніде: елеваторні комплекси через часті знеструмлення не працюють. Ситуація, схожа на шосткинську, характерна і для інших громад Сумщини. Як, зрештою, і для багатьох областей нашої держави: у роботу сільгоспвиробників внесла корективи війна, через яку частина ланів залишилась або незасіяними, або й досі неприбраними. Земля нашпигована боеприпасами, а тут ще й перманентні відключення електроенергії, які також впливають на долю врожаю.

За словами директора департаменту агропромислового розвитку Сумської ОВА Олександра Маслака, станом на 10 лютого в області ще залишалось на полях 10% кукурудзи. Весь час, починаючи з осені й буквально по сьогодні, тривало її збирання. До нового року на Сумщині намолотили 2,5 млн тонн зерна, але поступово цей показник зріс до 3,5 млн тонн. Майже весь приріст валового збору дала кукурудза — за середньої врожайності 80 ц/га. Чи збережеться збіжжя і якої воно буде якості — то вже інше питання.

Тим часом, аграрії вже думають про те, скільки, чого і як сіятимуть нинішньої весни. Олександр Маслак поінформував, що з 1,2 млн га ріллі, яка перебуває в обігу на Сумщині, під цьогорічний урожай буде використано до міль-

йона гектарів. Якщо торік уже в умовах воєнного стану засіяли 93% полів, то нинішнього буде 83%. Решта землі відійде у «пасив» через небезпеку сільськогосподарських робіт, брак необхідних для обробітки ресурсів тощо. Особливо це стосується прифронтових територій, які практично щодня обстрілюються рашистами: тут можна посіяти, ризикуючи життям, але не зібрати.

Не зерном єдиним

Шість сільськогосподарських підприємств згаданої Шосткинської громади утримують велику рогату худобу та розвивають молочне тваринництво. Через відключення електроенергії потерпає і ця галузь: на фермах зупиняються молокопроводи. Одна із агрофірм своєю роботою придбала робота-дояра, але тепер ця техніка узагалі «мертва»: для її роботи необхідне безперервне цілодобове енергопостачання.

«Незважаючи на це, поголів'я ВРХ тримається у громаді на довоєнному рівні, — поінформувала Марина Геремес. — Воно навіть зросло: станом на 1 січня 2023-го сільсько-

господарські підприємства мали 2736 голів великої рогатої худоби, а рік тому її було на 116 менше».

Однак загалом по області дива не сталося. Згідно з даними департаменту агропромислового розвитку ОВА, за рік війни кількість корів скоротилася на Сумщині на 8%, а свиней — аж на чверть. Істотно поменшало і птиці, але це поголів'я поступово відновлюється і вже наблизилось до довоєнного рівня.

Тваринництво пішло у «мінус» в усіх категоріях господарств, але щодо ко-

рів найбільших втрат зазнали особисті селянські господарства. Незважаючи на це, закупівельні ціни на молоко «від населення» залишились на Сумщині на довоєнному рівні: переробники дають за літр, як і рік тому, лише 7 грн. Проте середньозважена закупівельна ціна на молоко від сільгоспідприємств зросла на 9% і нині перевищує 12 грн за літр.

Досить низький попит на продукт пояснюється обмеженими можливостями переробних підприємств. Цей ресурс зале-

жить від багатьох чинників, один з яких — стабільне електроживлення. Можна використовувати генератори, але тоді виробництво продукції точно буде нерентабельним. Із п'яти молокозаводів Сумщини молоко закуповують лише чотири, а їхні потужності дають змогу переробляти від 50 до 200 тонн сировини на добу. Самі лише корови Шосткинської громади забезпечують половину цієї потреби.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.
Фото з відкритих джерел.

Незбаром у поле: віримо в Перемогу, готуємося до складнощів

Роботи проводитимуть «з коліс» — і рішення, що кидати в землю, прийматимуть ледь не біля сівалки

ОСІБНА ДУМКА

Аграрний сезон буде по-своєму непростим. Як і всі попередні, але, звісно, виявиться інакшим.

— І я б не очікував істотного поліпшення логістичних шляхів та цін на продукцію, — наголошує керівник відділу агросервісу групи компаній Агро Експерт Олег Загородній (на знімку). — Звісно, всі ми віримо в Перемогу, але готуватися треба до гіршого. Тож кукурудзу по 300 євро за тону не закладав би в бюджет. Але всі придатні до вирощування сільгоспкультур площі будуть засіяні, бо інакше ми, аграрії, не вміємо. Соняшнику буде багато. Або дуже багато. Чимало сої, трохи нішевих. Звісно, менше кукурудзи. Причини відомі — зависокі ціни на добрива, вартість сушіння, складна логістика тощо. Значною мірою сімба буде «з коліс» — і рішення, що кидати в землю, прийматимуть ледь не біля сівалки.

Надмірне перенасичення соняшником не викликає жодного захоплення: перекосяти у сівозміні у бік олійної аукатимуться не один сезон, тож це видається одноразовою акцією. Та й не факт, що нормально зможемо переварити великий урожай соняшнику, зважаючи на нестабільність енергосистеми та особливості роботи олійноекстракційних заводів. Утім, не все однозначно.

Багато хто вважає кукурудзу збитковою культурою. Звісно, якщо вгепати азоту, а потім ще й зерно

збирати з високою вологою, то так. Але за помірної технології, підборі гібридів і наявності власної сушарки, рішення сіяти «царицю полів» видається цілком виправданим.

Обсяги внесення мінеральних добрив можна, а часто і треба скорочувати. Підхід не дуже оптимальний у традиційному виробництві, але в короткочасній перспективі раціональний. Настав зоряний час для впровадження сидератів, біологічних препаратів, органічних добрив та інших призабутих речей. Утім,

дуже сильно економити на захисті посівів від бур'янів, щоб будяки переганяли сільгоспрослини, — надто небезпечно.

— Для когось і пшениця та ячмінь — культури з незрозумілою перспективою. Теж усе треба рахувати. Як на мене, — зазначає Олег Загородній, — то не все так погано, особливо по пшениці. Та й прибутковість варто оцінювати в структурі сівозміні і не одного року, а не окремої культури тут і зараз. На нішевих можна обектисся, — застерігає експерт. — Не насивав би їх величезними площами, бо можуть «підвиснути» на складах через перевиробництво. Все має бути в міру, враховуючи потреби ринку. Якщо насіємо гречки (а вона передусім споживається всередині країни), виростимо її втричі більше, ніж потрібно, то від цього добре не буде нікому.

Водночас відкриваються нові перспективи для доробки, переробки і взагалі усіляких штук з диверсифікації виробництва.

Підготувала Галина КВІТКА.

Не допустити загибелі бджіл від пестицидів З пасічниками обговорили алгоритм дій у разі отруєння медоносних комах

АКТУАЛЬНО

На Чернігівщині зареєстровано і паспортизовано 1465 пасік, які налічують понад 57 тисяч 680 бджолосімей. Щоб запобігти можливому отруєнню медоносних комах під час обробітки аграрних полів, в обласній військовій адміністрації провели онлайн-нараду за участі спеціалістів управління Держпродспоживслужби та департаменту агропромислового розвитку.

Хоча торік у краї фактів мору бджіл від хімікатів офіційно не зареєстровано, як це констатував начальник облуправління Держпродспоживслужби Юрій Павлішен, але така загроза цілком реальна. Учасники наради обго-

ворили алгоритм дій у разі їх загибелі, зокрема внаслідок ймовірного отруєння пестицидами.

Директор департаменту агропромислового розвитку Чернігівської ОВА Олег Крапивний розповів про порядок реєстрації та розміщення пасік.

В управлінні відпрацювали алгоритм отримання пасічниками паспортів, єдині підходи щодо формування тарифів за проведення ветеринарно-санітарних заходів (диспансеризацію) і лабораторно-діагностичних досліджень на хвороби бджіл.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

Фото учасників наради з сайту Чернігівської ОВА.

